

VALSTS IZGLĪTĪBAS SATURA CENTRS

www.visc.gov.lv

Informācija plašsaziņas līdzekļiem
2014.gada 17.martā, Rīgā

Noslēdzies ESF projekts „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide”

Pagājušā gada nogalē noslēdzās Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekts „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide”, ko īstenoja Valsts izglītības saturs centrs (VISC). Projektu 85% finansēja ESF un 15% Latvijas valsts.

ESF projekta mērķis bija izveidot atbalsta sistēmu izglītojamajiem ar funkcionāliem traucējumiem kvalitatīvas izglītības nodrošināšanai, tādejādi sekmējot viņu iekļaušanos sabiedrībā. Lai īstenotu minēto mērķi, projektā darbība notika trijos virzienos.

Latvijas Universitātē profesores M.Raščevskas vadībā sagatavoja piecus diagnostikas instrumentus, kurus var izmantot speciālisti, lai vērtētu bērnu psiholoģisko attīstību un uzvedību, mācību sasniegumus, lasītprasmi un izvērtētu potenciālos riskus un traucējumus. Šie instrumenti ir:

- Vekslera bērnu intelekta tests (WISC-IV);
- Adaptīvās uzvedības novērtēšanas sistēma (ABAS-II);
- Ahenbaha bērna uzvedības novērtēšanas aptauja (CBCL/6-18);
- Latviešu valodas un matemātikas sasniegumu tests (LMST-II);
- Agrīnās lasītprasmes novērtēšanas tests (DIBELS Next).

Projekta ietvaros ir sagatavoti 50 psihologi darbam ar šiem diagnostikas instrumentiem, kā arī 96 logopēdi un speciālie pedagogi apguvuši darbu ar Agrīnās lasītprasmes novērtēšanas testu DIBELS Next.

Projekta laikā tika izveidotas arī trīs Speciālās izglītības laboratorijas Latvijas Universitātē (LU), Liepājas Universitātē (LiepU) un Rēzeknes Augstskolā (RA). Minēto augstskolu mācībspēki kopā ar 25 atbalsta izglītības iestāžu pedagogiem izstrādāja un aprobēja metodiskos un mācību materiālus, kā arī informatīvos materiālus vecākiem par dažādām speciālām vajadzībām. Kopumā ir izstrādāti 6 metodiskie materiāli :

- 1) darbam ar izglītojamiem, kuriem ir mācīšanās traucējumi un redzes traucējumi (LU),
- 2) darbam ar izglītojamiem, kuriem ir jaukti attīstības traucējumi (LU),
- 3) darbam ar izglītojamiem, kuriem ir autisms (LiepU),
- 4) darbam ar izglītojamiem, kuriem ir uzvedības traucējumi (LiepU),
- 5) darbam ar izglītojamiem, kuriem ir kohleārie implantīti (RA),
- 6) darbam ar izglītojamiem, kuriem ir garīgās attīstības traucējumi (RA).

Sadarbībā ar projekta partneriem - Velku biedrību, Izglītības atbalsta centru un Izglītības iniciatīvu centru par minētajām speciālajām vajadzībām ir izstrādāti pieci informatīvie materiāli vecākiem un aprūpētājiem.

Tiešsaistē VISC mājaslapā ir pieejami trīs augstskolu izstrādātie interaktīvie materiāli: interaktīvs mācību materiāls izglītojamo aktīvās runas un lasīšanas spēju attīstīšanai izglītojamajiem ar vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (LiepU) un atbalsta materiāls skolotājiem (LiepU); interaktīvs mācību materiāls valodas prasmju veidošanai un attīstīšanai skolēniem ar speciālām vajadzībām un atbalsta materiāls skolotājiem (LU); interaktīvs

mācību materiāls matemātikas prasmju veidošanai un attīstīšanai skolēniem ar speciālām vajadzībām un atbalsta materiāls skolotājiem (RA).

Visi augstskolu izstrādātie materiāli ir pieejami VISC mājaslapā e-mācību vidē. Drukātā veidā šie materiāli ir nogādāti 865 iestādēm – skolām, pirmsskolām, pašvaldību pedagoģiski medicīniskajām komisijām, projekta sadarbības partneriem.

2013.gada augusta beigās augstskolu pārstāvji trīs semināros Liepājā, Rēzeknē un Rīgā iepazīstināja izglītības iestāžu pārstāvjus ar izstrādātajiem materiāliem un darbu ar tiem.

Tāpat augstskolas ir izstrādājušas un novadījušas 36 stundu tālākizglītības kursus: 1) „Inovātīva pieeja mācīšanās traucējumu mazināšanā” (LU); 2) „Bērns ar dzirdes traucējumiem vispārējās izglītības iestādē” (RA); 3) „Speciālās izglītības procesa plānošana un īstenošana izglītojamiem ar uzvedības traucējumiem” (LiepU), kurus ir apmeklējuši 363 pedagogi.

Sākot no 2011.gada augusta projektā tika izveidoti 8 iekļaujošas izglītības atbalsta centri (IIAC) – Daugavpilī, Jēkabpilī, Jelgavā, Liepājā, Valmierā, Rīgā, Balvos un Jūrmalā. Iekļaujošas izglītības atbalsta centru uzdevums bija nodrošināt pedagoģiski medicīniskās komisijas darbu, izvērtēt izglītojamo spējas, attīstību un veselības stāvokli, sniegt konsultatīvu atbalstu novadu pedagoģiski medicīniskām komisijām, izglītības iestādēm, pašvaldībām un izglītojamo ģimenēm, kā arī veicināt iekļaujošas izglītības vides veidošanu. Iekļaujošas izglītības atbalsta centru 294 organizētajos semināros ir piedalījušies 7450 dalībnieki, bet klātienē konsultācijas ir saņēmušas 8308 personas. VISC Speciālās izglītības nodaļa sadarbībā ar projektu „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide” ir izveidojusi mūsdienīgu datu bāzi pedagoģiski medicīnisko komisiju darbam. No 2012.gada ar šo datu bāzi sāka strādāt pašvaldību pedagoģiski medicīniskās komisijas pie astoņiem iekļaujošās izglītības atbalsta centriem. 2013.gadā vienotā datu bāzes sistēmā ar Valsts pedagoģiski medicīnisko komisiju sāka strādāt visas pašvaldību pedagoģiski medicīniskās komisijas.

2013.gada 19.jūnijā projekta ietvaros interesentiem tika piedāvāta Sidnejas Notre Dame Universitātes lektores Ilonas Bruveris publiskā lekcija "Skolotāj, izproti savu reakciju izaicinājumam". Izdevību noklausīties šo lekciju izmantoja 134 interesenti. Pēc klausītāju reakcijas lekcijas noslēgumā bija saprotams, ka lektore pieskārs ļoti aktuālām tēmām izglītības procesā un izglītības iestādes dzīvē. Tāpēc sadarbības turpinājumā ar I.Bruveris tapa trīs video sižeti, kas saistīti ar publiskajā lekcijā aplūkotajām tēmām, kuri tiek piedāvāti pedagogiem ierosmei izglītības procesa organizēšanai: „Disciplīnas nozīme mācību un audzināšanas procesā”, „Vides organizācija un uzvedības standartu kopsakarības”, „Uzvedības traucējumu izpausmes un idejas pedagoģisko attiecību veidošanai”.

Papildus minētajiem trīs darbības virzieniem projektā tika izstrādāta un visām Latvijas pašvaldībām nodota simbolu valodas datorprogramma *SymWriter 2*, kas paredzēta visām izglītības iestādēm (izņemot ģimnāziju), lai palīdzētu bērniem apgūt lasītprasmi un izprast izlasīto.

Papildus informācijai:

Diāna Ļaha
VISC sabiedrisko attiecību speciāliste,
Tālrunis: 67212415
E-pasts: diana.laha@visc.gov.lv